

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี

อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี
เรื่อง ประกาศใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
*****

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐพ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังกำหนดประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลังที่กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานรัฐถือปฏิบัติ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้งและต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงประกาศใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการดำเนินงานอันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายระพี อินทร์วิเศษ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี

คำนำ

ทุกองค์กรไม่ต้องการให้การปฏิบัติงานมีความเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบไม่ว่าด้านใด
ดังนั้นสำนักปลัด จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๖๖ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในปี พ.ศ.
๒๕๖๖ ครอบคลุมงานทุก ๆ ด้าน อันนำมาซึ่งความมั่นใจว่า การดำเนินงานต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่และ
ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี จะเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมี
ประสิทธิผล หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้จะเป็นไปประโยชน์ต่อผู้บริหาร และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี ในการ
ปฏิบัติในปีต่อไป

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑
๓. เป้าหมาย	๑
๔. นิยามความเสี่ยง	๒
๕. ความหมายของการทุจริต	๒
๖. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง	๓
บทที่ ๒ แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๔
๑. แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๔
๒. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง	๔
บทที่ ๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง	๕
๑. การระบุความเสี่ยง	๕
๒. การประเมินความเสี่ยง	๑๐
๓. การจัดการความเสี่ยง	๑๘
๔. การรายงานและติดตามผล	๑๘
๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๑๙
๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง	๑๙
บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๒๐

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยในการบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เพราะภายใต้สภาวะการดำเนินงานทุกหน่วยงานล้วนมีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของหน่วยงานวิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง เพื่อลดความสูญเสียและโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับควบคุมและตรวจสอบได้

๒. วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี
๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง
๓. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี
๕. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี

๓. เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓. สามารถนำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการปฏิบัติงานได้

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม ครอบคลุมทุกกิจกรรมในองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี

๔. นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือเหตุไม่พึงประสงค์อาจทำให้อุบัติการณ์ส่งผลกระทบต่อให้เกิดความเสียหาย ทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้เบี่ยงเบนไปหรือไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านกลยุทธ์การเงิน การดำเนินงาน และกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การตอบสนองความเสี่ยง หมายถึง การพิจารณาเลือกวิธีการที่ควรกระทำเพื่อจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิด ขึ้นตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่เกิดกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยงที่เหลืออยู่ วิธีการที่ใช้ในปัจจุบัน คือ

๑. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการหลีกเลี่ยงหรือหยุดการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น งานส่วนใดที่องค์กรไม่ถนัด อาจหลีกเลี่ยงหรือหยุดการทำงานในส่วนนั้น และอาจใช้การจ้างงานภายนอกแทน

๒. การลดความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการจัดให้มีระบบการควบคุมต่าง ๆ เพื่อป้องกัน หรือค้นพบความเสี่ยงอย่างเหมาะสมทันเวลา

๓. การแบ่งความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการหาผู้ร่วมความรับผิดชอบความเสี่ยง เช่น การทำประกันต่าง ๆ

๔. การยอมรับความเสี่ยง คือการไม่ต้องทำอะไรเพิ่มเติมเนื่องจากมีความเห็นว่าความเสี่ยงมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อย และผลกระทบจากการเกิดก็น้อยด้วย

๕. ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ “ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์อย่างใดที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิใช่ตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้

อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือ
กระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตาม
ประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

๖. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี นำประเภทความเสี่ยงการทุจริต จากคู่มือแนวทางประเมินความ
เสี่ยง “FRAs:FRAUD RISK-ASSESSMENTS” มาใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วน
ตำบลบางดี ๓ ด้าน

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ
ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ

บทที่ ๒ แนวทางการบริหารความเสี่ยง

๑. แนวทางการบริหารความเสี่ยง

แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี แบ่งออกเป็น ๒ ระยะดังนี้

ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา ประกอบด้วย

๑. กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี
๒. ระบุปัจจัยเสี่ยง ประเมินโอกาสและผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
๓. วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง
๔. จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง และสูงมาก รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่

อยู่ในระดับปานกลาง

๕. สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดีทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้

๖. รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
๗. รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

๑. ทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงปีที่ผ่านมา
๒. พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
๓. ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
๔. พัฒนาขีดความสามารถพนักงานส่วนตำบลในการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

๒. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและส่งเสริมความโปร่งใส

องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและส่งเสริมความโปร่งใสสำหรับหน่วยงานของภาครัฐ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๖. นักจัดการงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งหน้าที่ความรับผิดชอบตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสริมสร้างความโปร่งใสสำหรับหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๓. จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

บทที่ ๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหาร จัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการ ประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์ มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยง ที่สูง และสูงมาก ให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความ คุ่มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้น กับประโยชน์ ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ที่ได้ดำเนินการทั้งหมดให้ฝ่ายบริหารรับทราบ

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจ ว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือ กลไกความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือ ต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่มีการจัดการให้อยู่ในระดับที่ ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยง ในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี

๑. การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึง ความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และ เป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยง จะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความ เสียหาย และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา

ดังนั้น จึงต้องเข้าใจในความหมายของ “ความเสี่ยง” “ปัจจัยเสี่ยง” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง หมายถึงเหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจขององค์กร และเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์ที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์กำหนดมาตรการลดความเสี่ยง ภายหลังได้อย่างถูกต้องโดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน คือ

๑.๒.๑ ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น นโยบายรัฐบาล กฎระเบียบ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ

๑.๒.๒ ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบข้อบังคับภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารจัดการ บุคลากร กระบวนการปฏิบัติงาน ข้อมูล ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑.๓.๑ ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์เป้าหมาย พันธกิจ ขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

๑.๓.๒ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน โดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๑.๓.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งจากปัจจัยภายใน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้อง เบิกจ่ายไม่เป็นไปตามแผน จัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินงาน การทุจริตในการเบิกจ่าย และจากผลกระทบของปัจจัยภายนอก เช่น การโอนจัดสรรงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ ข้อบังคับเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน และอุปสรรคของระเบียบกฎหมาย ที่ไม่ชัดเจนอันนำไปสู่การตรวจสอบทั่วทั้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ป.ป.ช. คลังจังหวัดกรมบัญชีกลาง

๑.๓.๔ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ เช่น ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติ

ตามกฎหมายหรือกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมาย ระเบียบที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือ เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน เป็นต้น

การระบุความเสี่ยง ปิงบประมาณ ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง
๑. การรับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุและคนพิการ	- ผู้สูงอายุและคนพิการ จะเสียสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพเป็นเวลา ๑ ปี (เดือน ต.ค. ของปีนั้น - ก.ย. ของปีถัดไป)	- ผู้สูงอายุย้ายภูมิลำเนา เข้า - ออกไปยังพื้นที่ อปท. อื่น โดยไม่แจ้ง หรือไปลงทะเบียน ณ อปท. แห่งใหม่ ภายใน เดือน พ.ย. ของปีที่ย้าย - บัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)
๒. การใช้และรักษา รถยนต์ส่วนกลาง และการเบิกจ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิงและหล่อลื่น ขององค์การบริหารส่วน ตำบลบางดี	- การใช้รถยนต์ ส่วนกลางไม่จัดทำใบคำ ขออนุญาตใช้รถ (แบบ ๓) หรือจัดทำไม่เป็น ปัจจุบัน จากผู้มีอำนาจ สั่งใช้รถก่อนนำรถไปใช้	- ขาดการควบคุม ตรวจสอบอย่าเข้มงวด	ความเสี่ยงด้านการ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ (C)
๓. การเบิก - จ่ายงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์การบริหารส่วน ตำบลบางดี	- การขออนุญาตเพื่อยืม ทรัพย์สินของราชการไป ใช้ปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง	- ผู้รับผิดชอบโครงการ ไม่จัดทำรายงานเมื่อ ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง
๔. การขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ปฏิบัติงาน	- การขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง	- ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือแนวทางการขออนุญาตเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการที่ถูกต้อง - ขาดการกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการอย่างเคร่งครัด	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (O)
๕. การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	- มีการโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงงบประมาณจำนวนหลายครั้ง	- ภารกิจที่ได้รับมอบหมายนโยบายเร่งด่วนอยู่นอกเหนือการประมาณการ - ขาดการวิเคราะห์งบประมาณโดยนำข้อมูลสถิติย้อนหลัง ๓ ปี เพื่อให้การบริหารงบประมาณของแผนงานต่าง ๆ เกิดความสมดุลคล่องตัวและเพียงพอกับค่าใช้จ่ายโดยถือปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๘ และข้อ ๒๓	ความเสี่ยงด้านการเงิน (F)
๖. การควบคุมงานก่อสร้าง	ทำให้งานก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด	๑. กองช่างมีบุคลากรจำนวนไม่เพียงพอ หากเทียบกับโครงการก่อสร้างที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดีขึ้นเอง รวมถึงงบบุคลากรที่ได้รับการจัดสรร การควบคุมงานอาจมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (O)

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง
		<p>๒. คณะกรรมการที่ไม่ได้รับการแต่งตั้ง ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง เช่น การบริหารสัญญาเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ คือการตรวจสอบการดำเนินการก่อสร้างร่วมกับผู้ควบคุมงาน มิใช่คอยทำหน้าที่ตรวจรับเมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานเท่านั้นหากมีการร่วมตรวจสอบ ตรวจงานไปพร้อม กับผู้ควบคุมงาน ความผิดพลาดย่อมไม่เกิดขึ้น</p>	
<p>๗. การจัดซื้อจัดจ้าง</p>	<p>การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับ</p>	<p>๑. ผู้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุเป็นบุคลากรที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ ขาดประสบการณ์ ความชัดเจน ความรอบคอบในการปฏิบัติงาน</p> <p>๒. คณะกรรมการที่แต่งตั้งในชุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไม่มีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎกระทรวงนั้นๆ เช่นเดียวกับผู้ทำหน้าที่พัสดุ จึงอาจจะขาดความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ตน</p>	<p>ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ (C)</p>

๒. การประเมินความเสี่ยง

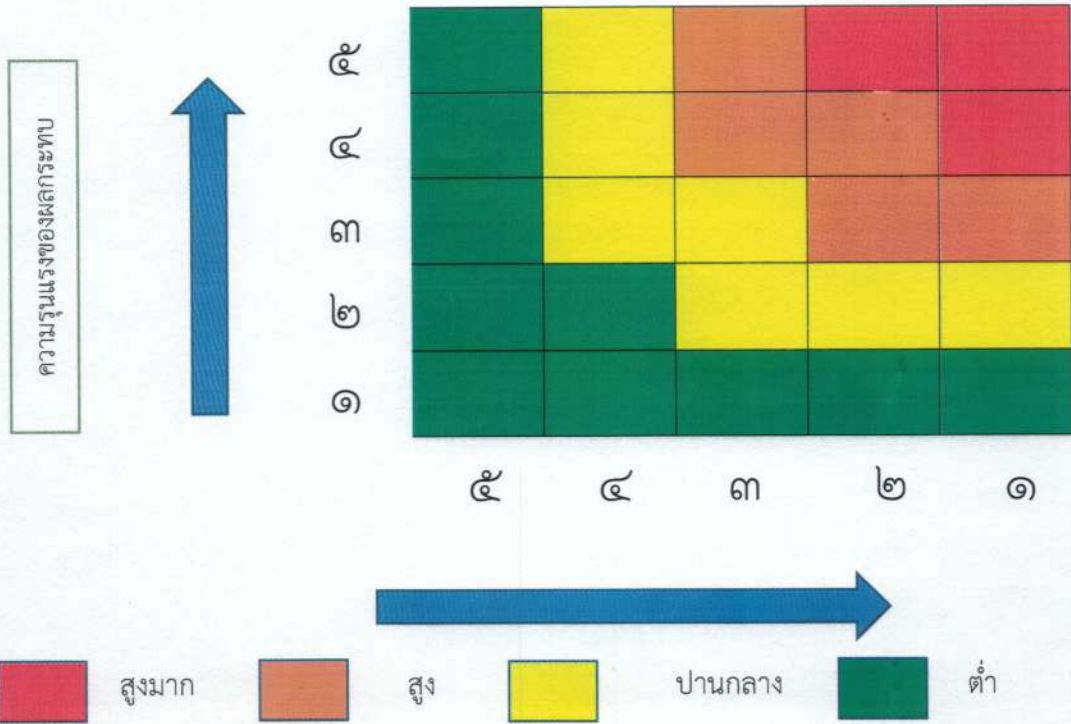
การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับของความเสี่ยง โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑=น้อยมาก	๒=น้อย	๓=ปานกลาง	๔=สูง	๕=สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย:ปี/ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้งหรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	<๑ หนึ่งหมื่นบาท	๑-๕ หนึ่งหมื่นบาท	๕ หนึ่งแสนบาท	๑ แสน - ๕ แสนบาท	> ๕ แสนบาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือนร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

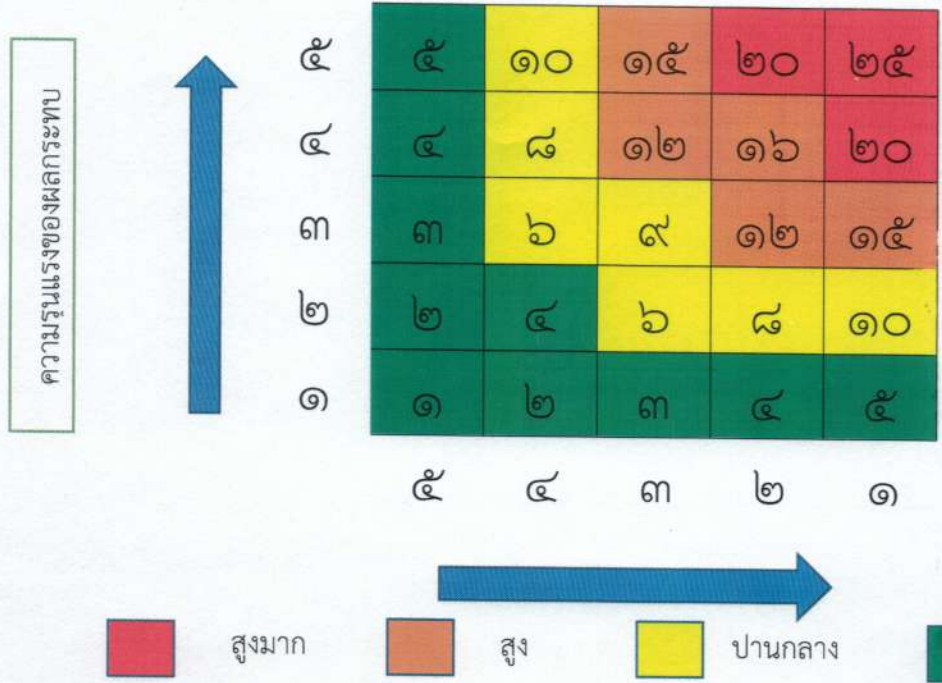
๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้วางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
๒. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

๑. ระดับความเสี่ยงต่ำ คือ คะแนนระดับความเสี่ยง ๑-๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม

๒. ระดับความเสี่ยงปานกลาง คะแนนระดับความเสี่ยง ๖-๑๐ คะแนน เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓. ระดับความเสี่ยงสูง คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ - ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. ระดับความเสี่ยงสูงมาก คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ - ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี นำประเภทความเสี่ยงการทุจริต จากคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (Corruption Risk Assessment) มาใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดี ๓ ด้าน ดังนี้

ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล การขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของทางราชการ

ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ การจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมงานก่อสร้าง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการจัดความเสี่ยง

ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินการ	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
				โอกาส	ผลกระทบ	ความ รุนแรง		
๑. การทุจริต ที่เกี่ยวข้องกับ การพิจารณา อนุมัติ การ อนุญาต การ ใช้รถยนต์ ส่วนกลาง การยืม ทรัพย์สินของ ทางราชการ กระบวนการ - การใช้ รถยนต์ ส่วนกลางของ อบต.บางดี	- ไม่บันทึก การขอใช้ รถยนต์ ส่วนกลางใน แบบ ๓ ก่อน นำออกไปใช้ งานหรือ ได้รับการ อนุญาตจาก ผู้มีอำนาจ อนุญาตการ ใช้รถยนต์ - การบันทึก การใช้ รถยนต์ ส่วนกลางไม่ เป็นปัจจุบัน	๑. การเป็น กันเองทำให้ ขาดวินัยใน กรปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตาม ขั้นตอนและ ระเบียบ กฎหมาย ๒. ผู้ใช้ รถยนต์ ส่วนกลาง เปลี่ยนแปลง ละเอียดไม่ บันทึกการใช้ รถยนต์ ส่วนกลาง	๑. ระเบียบ กระทรวงมหาดไ ทยว่าด้วยการใช้ และรักษารถยนต์ ส่วนกลางของ อปท. พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไข เพิ่มเติม ถึง ๒๕๖๓	๕	๒	๑๐	๑. จัดทำคำสั่ง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบรถยนต์ ส่วนกลางและ ควบคุมตรวจสอบ การจัดทำใบคำขอ อนุญาตใช้รถแบบ ๓. ให้เป็นปัจจุบัน จากผู้มีอำนาจสั่งใช้ รถก่อนนำรถไปใช้ อย่างเข้มงวด ๒. ถือปฏิบัติตาม ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และ รักษารถยนต์ ส่วนกลางของอป ท.อย่างเคร่งครัด	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การใช้ รถยนต์ ส่วนกลาง
- การขอ อนุญาตเพื่อ ยืมทรัพย์สิน ของทาง ราชการไป	- ไม่ปฏิบัติ ตามขั้นตอน หรือแนว ทางการขอ อนุญาต เกี่ยวกับการ ใช้ทรัพย์สิน ทางราชการ - ขาดการ กำกับดูแลและ ตรวจสอบ การใช้ ทรัพย์สิน ของราชการ อย่าง เคร่งครัด	๑. อาศัย ความเป็น พวกพ้องไม่ ปฏิบัติตาม ขั้นตอนการ ยืมทรัพย์สิน ทางราชการ ๒. เจ้าหน้าที่ ไม่ตรวจสอบ ทรัพย์สินทาง ราชการให้ เป็นปัจจุบัน	๑. ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒. พรบ.การ จัดซื้อจัดจ้างและ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	๓	๓	๙	๑. เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้อง ชี้แจงการ ยืมทรัพย์สินทาง ราชการให้เป็นไป ตามขั้นตอนและ ระเบียบกฎหมาย เพื่อให้ปฏิบัติให้ เป็นไปตามขั้นตอน ที่ถูกต้องและ ตรวจสอบได้ ๒. เจ้าหน้าที่ต้อง กำกับดูแลและ ตรวจสอบทรัพย์สิน ทางราชการให้เป็น ปัจจุบันอยู่เสมอ	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ ทรัพย์สิน ทางราชการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการจัดความเสี่ยง

ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินการ	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
				โอกาส	ผลกระทบ	ความ รุนแรง		
๒. การทุจริต ที่เกี่ยวข้องกับ ในความ โปร่งใสของ การใช้อำนาจ และตำแหน่ง หน้าที่ การ จัดซื้อจัดจ้าง การควบคุม งานก่อสร้าง กระบวนการ - การจัดซื้อจัด จ้าง	๑. ขาด บุคลากรใน ตำแหน่งที่ แท้จริงในการ ปฏิบัติงาน การจัดซื้อจัด จ้างก่อให้เกิด ความล่าช้า ในการ ปฏิบัติงาน ๒. บุคลากร ที่ได้รับการ บรรจุใหม่ ขาดความ รอบคอบ และชัดเจน ในการ ปฏิบัติงาน ทำให้เกิด ความ ผิดพลาดใน ขั้นตอนการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑. ถูกครองงำ จากบุคคลที่ ต้องการ ผลประโยชน์ ๒. เกิด ช่องว่างที่ทำให้ เกิดการ ปฏิบัติงานที่ ไม่เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมาย	๑. ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒. พรบ.การ จัดซื้อจัดจ้างและ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. พรบ.วินัย การเงินการคลัง ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑	๓	๓	๙	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ ของหน่วยงาน ราชการให้ปฏิบัติ ตามพรบ.การจัดซื้อ จัดจ้างฯและแนว ทางการจัดซื้อ จัดจ้างอย่าง เคร่งครัด ๒. ควบคุมดูแลให้ เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องกับการ จัดซื้อจัดจ้างต้องไม่ เกี่ยวข้องกับการ สัมพันธ์กับผู้เสนอ งานในการจัดซื้อจัด จ้าง	จำนวนเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การจัดซื้อ จัดจ้าง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการจัดความเสี่ยง

ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินการ	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
				โอกาส	ผลกระทบ	ความ รุนแรง		
กระบวนการ - การควบคุม งานก่อสร้าง	<p>๑. งานก่อสร้างเป็นไปตามสัญญาจ้างและรูปแบบตามที่กำหนด</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคู่สัญญาจ้าง</p> <p>๓. กองช่างมีบุคลากรไม่เพียงพอและมีงานจำนวนมากขาดความรอบคอบในการควบคุมงานก่อสร้าง</p> <p>๔. คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างซึ่งทำหน้าที่ร่วมกับผู้ควบคุมงานก่อสร้างไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน</p>	<p>๑. ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของทางราชการ</p> <p>๒. เกิดช่องว่างให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๓. ปริมาณงานมากจนเกิดความล่าช้าและการใช้ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน</p> <p>๔. เกิดปัญหาในการสื่อสารการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันเนื่องจากไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน</p>	๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๘	๒	๔	๘	๑. ผู้ควบคุมงานต้องศึกษาสัญญาในรูปแบบรายละเอียดหรือข้อกำหนดในสัญญาควบคุมการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างตลาดเวลาอายุสัญญาเป็นตัวกลางในการเชื่อมต่อระหว่างผู้รับจ้างและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ขณะปฏิบัติงานและในการตรวจรับงานแต่ละครั้งโดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการจัดการความเสี่ยงข้างต้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ้างแล้วแต่สามารถแก้ปัญหาให้ถูกต้องให้เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบกฎหมายได้แล้วเสร็จและไม่มีการร้องเรียนแต่อย่างใด องค์การบริหารส่วนตำบลบางดีจึงเล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ทำการจัดทำมาตรการต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องปรามบุคลากรขึ้น เพื่อเป็นการไม่ประมาท และเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทของบุคลากร และสร้างจิตสำนึกที่ดีตามประมวลจริยธรรมที่พึงปฏิบัติ

๓. การจัดการความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย ๔ แนวทางหลักคือ

๑. การยอมรับ หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใด ๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใด ๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒. การลดหรือควบคุมความเสี่ยง หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓. การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเหนือจากเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔. การถ่ายโอนความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคลากรภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานออกแบบถนน อาคาร สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ

๔. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของนวัตกรรมการจัดการความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้

ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบทานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม พร้อมทั้งความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑. ติดตามผลเป็นรายครั้ง เป็นการติดตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ทุก ๖ เดือน ทุก ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒. การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานเป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยง ประจำปีต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางดี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางดีมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหา มาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการปฏิบัติงาน

๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยง ในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาจากภารกิจอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ที่กำหนดให้เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา นำมาคัดเลือกความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดีโดยแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางดีมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

๑. ความเสี่ยง
๒. ระดับความเสี่ยง
๓. กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง
๔. วัตถุประสงค์
๕. ระยะเวลาดำเนินการ
๖. ผลสำเร็จที่คาดหวัง
๗. งบประมาณ
๘. ผู้รับผิดชอบ
๙. ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง

แผนการบริหารความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลัง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk)										
๑. การใช้และรักษาทรัพย์สินของอบต.บางดี	ปานกลาง	- จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบรถยนต์ส่วนบุคคล - ควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตรวจสอบการจัดทำใบคำขออนุญาตใช้รถ (แบบ ๓) ให้เป็นปัจจุบัน จากผู้มีอำนาจสั่งใช้รถก่อนนำรถไปใช้อย่างเข้มงวด	เพื่อให้การใช้และรักษาทรัพย์สินส่วนกลางและการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นเป็นไปตามระเบียบ	ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๖	การใช้รถและรักษาเครื่องยนต์ ส่วนกลาง และการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น เป็นไปตามระเบียบ	-	สำนักปลัด	๕	๒	๑๐

แผนการบริหารความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลัง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)										
๓. การขอ อนุญาตนำ ทรัพย์สินของ ราชการไปใช้ ปฏิบัติงานไม่ ถูกต้อง	ปาน กลาง	- กำกับดูแลและ ตรวจสอบการใช้ ทรัพย์สินของ ราชการอย่าง เคร่งครัด	เพื่อให้การขอ อนุญาตนำ ทรัพย์สินทาง ราชการไปใช้ ปฏิบัติงาน ถูกต้องตาม ขั้นตอนหรือ แนวทางการขอ อนุญาต เกี่ยวกับการใช้ ทรัพย์สินของ ราชการ	ต.ค.๖๕ - ก.ย.๖๖	การขอ อนุญาตนำ ทรัพย์สินของ ราชการ ไปใช้ ปฏิบัติงาน ถูกต้องตาม ขั้นตอนหรือ แนวทางการ ขออนุญาต เกี่ยวกับการใช้ ทรัพย์สิน ของทาง ราชการ	-	กองคลัง	๓	๓	๙

แผนการบริหารความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลบางสี อำเภอยะยง จังหวัดตรัง

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดการณ์ความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)										
๔. การควบคุมงานก่อสร้าง	ปานกลาง	- กำกับให้ผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุดำเนินการ	๑. เพื่อให้ดำเนินงานก่อสร้างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด	๓.๖๕ - ๓.๖๖	๑. เพื่อให้ดำเนินงานก่อสร้างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด	-	๑. กองช่าง	๒	๔	๘
		ควบคุมงานและบริหารสัญญาจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายกระทรวงและระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด	๒. เพื่อให้งานมีความถูกต้องตามรูปแบบรายการ ตรงตามหลักวิชาการ มีความแข็งแรงปลอดภัยการใช้ทรัพยากรและเวลาอย่างเหมาะสมและประหยัด		๒. เพื่อให้งานมีความถูกต้องตามรูปแบบรายการตรงตามหลักวิชาการ มีความแข็งแรงปลอดภัย		๒. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ - ผู้ควบคุมงาน - คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุ			

แผนการบริหารความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง	
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)									
					๒. เพื่อควบคุมการใช้ทรัพย์สินพัสดุและเวลาอย่างเหมาะสมและประหยัด				